Ч. 150. Чернівцї, недїля дня 17. (30.) грудня 1906 р. Рочник XXII.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
в Австро-Угорщинї: на цїлий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росиї: на цїлий рік 8 карбованцїв, на пів року 4 карб.
в иньших державах: на цїлий рік 32 фр., на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневником „Руска Рада“
на цїлий рік 18 кор. (згл. 9 рублїв або 34 фр.) а на пів року 9 кор., згл. 4·50 р., або 17 фр.
Поодиноке число 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, пятницї і недїлї.

Редакция, адмінїстр. і експедиция „Буковини“
в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адрес для телеґр.: „Буковина — Чернівцї“.

Оголошеня приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При частїйших замовленях відповідний рабат.
Рекламациї неопечатані вільні від порта.
Рукописи звертає редакция лише за попереднім застереженем і залученем належитости почтової.
В справах редакцийних можна устно порозумівати ся що дня від 9—10 рано і 2—3 по пол. крім недїль і сьвят.

Право кольпортажі.

(V) Свобода говореного й печатаного слова се одна із основ конституцийних вільностий, за які приходило ся европейским народам зводити важкі бої із своїми абсолютистичними урядами. Та хоч самодержавіє в Европі вже давно збанкротувало, то полїцейский пястук тяжить ще в богатьох державах особливо на „продуктах прасових“, бо про свобідну пресу можна нинї говорити тільки в Анґлїї й Швайцариї.

В Австриї борба за волю друкованого слова, гнобленого дуже часто всякими самовільними провінціональними кациками не скінчена й нинї, хоч серед урядовцїв могутнїє що раз більше переконанє, що всякі прасові репресиї, як прм. конфіскати, противлять ся духови нинїшного часу та більше розярують населенє, як найострійші статї!

По часах превентивної цензури, добуває австрийска преса яку таку свободу аж в прасовім законї із 1862 р. Алеж сей закон обнимав і такі постанови, які не давали пресї можности широко розповсюднюватись через обовязок видавця складати кавцию і оплачувати часописний стемпель. Від сего тягару визволили єї по довгих борбах тільки новелї із останних лїт, які знесли кавцию а також часописний стемпель. Се зробило часописним видавництвам велику полекшу, але ще зовсїм не уможливлено того, щоб преса могла йти в найширші верстви народні та образувати їх полїтично й культурно. Недостачі прасового закона австрийского є так різкі, що навіть саме правительство рішило ся перевести його реформу ще за часів Кербера і навіть випрацювало окремий законопроект про судівництво в прасових справах. Тільки-ж подїї останних лїт не сприяли сему, щоб парлямент міг над сим законом дебатувати а не то ухвалити його. Тимчасом в обовязуючім тепер законї пресовім є деякі постанови, які нїяк не годять ся із духом теперішного часу, анї з дїйсними обставинами громадяньскими, особливо по заведеню виборчої реформи. Маємо тут на думцї особливо постанови дотичні кольпортажі. Кольпортаж означає розношуванє, викликуванє й продаванє особливо витворів друку, тимчасом § 23. закона прасового кольпортаж заборонює. Коли заказ кольпортованя всяких періодично видаваних романів, має певне оправданє тому, що через обіцянки всїляких премій публику з дебільша обманювано, то заказ похатного чи там публичного розповсюднюваня й розпродаваня часописий, книжок і других продуктів друкарских під грозою грошевих кар від 10 до 400 К є обчислений прямо на те, щоб часопись і книжка не доходила до мас народних! Вимагати від селян або робітників, щоб вони предплачували часописї а особливо щоб замовляли книжки, важко. Книжка й часопись займе трівке місце під селяньскою стріхою тільки тодї, коли можна буде єї понести на продаж між сїльскі хати, не входячи в конфлїкт із забороною кольпортажі, за яку особливо остро карають судиї, для яких міродатним є інтерес пануючих верств. І коли прим. по иньших державах а навіть у нинїшній Росиї часописї по великих містах опирають ся головно на розпродажі поодиноких чисел через армію кольпортерів, то у нас се майже виключене, бо часопись можна купити тільки в книгарни або в дневникарскім бюрі, яке має на те окремий дозвіл полїтичної власти, яка для Русинів особливо в Галичинї хиба не надто приязна.

Свободи нашій пресї можуть в сїм напрямі завидувати хиба піддані турецкого султана. Алеж фактично вже й нинї особливо по великих містах не оглядають ся дуже на заборону кольпортажі, і власть толерує розпродуванє часописий по улицях, площах та публичних льокалях. Тількиж від толерованя по столичних містах до законного стану в провінціональних містах, не кажучи вже про села — ще надто далеко, а уряди особливо галицкі сиплють карами за кольпортаж як з рога обильности. Щоб сїй аномалїї зробити конець, має посол Єрлер поставити в надходячій сесиї парляменту д. 3. сїчня 1907 нагляче внесенє на знесенє заборони кольпортажі, независимо від полагоди цїлого закона прасового.

Певна річ, що се внесенє зустріне ся з особливо горячою підпорою послів руского народу, який без впину добиває ся дозволу кольпортажі на численних вічах полїтичних і зборах товариств просьвітних. Дозвіл кольпортажі добуде від разу доступ нашим народним книжкам і часописям до сїл, коли з'орґанїзуєть ся саму справу кольпортажі, що буде справою хиба зовсїм не важкою, колиб тільки заборона кольпортажі перейшла як найшвидше — до архіву иньших пережитків давного полїцейского режіму.

Полїтичний перегляд.

Буджетова провізория. Цїсар санкціонував ухвалу обох палат ради державної про семимісячну буджетову провізорию.

Француский закон сепарацийний. Папа, як зачувати з Риму, вижидає порішеня сенатом нового закону про виконуванє богослужень, щоб в письмі до кардинала Рішарда виказати, що й сего закону не можна католикам приняти, і треба уважати його неістнуючим. — Церковні власти сповнили досї тільки один обіжник Бріяна, виповнюючи формальности потрібні до того, щоб семинарі духовні могли на будуче істнувати як висші наукові заведеня. — Справою дня є тепер у Франциї судові розправи проти сьвящеників, що опирали ся при інвентаризациї костелїв або при опорожнюваню епископских палат згл. духовних семинарів. В департма Савоа зложено із уряду сїмох бурмістрів за те, що не хотїли повідомити сьвящеників про секвестрацию костелїв і приходств.

Побіда над Бондельцвартами. Із західно-полудневої Африки наспіли вістки, що Бондельцварти здали ся Нїмцям. Піддані видали все оруже і нїхто не сьміє ходити уоружений. Заким закінчать ся умови підданя стоять Бондельцварти під військовим надзором, тим конечнїйше, що деякі банди із иньших племен ще не піддали ся. Ся вістка має для нїмецкого правительства велике полїтичне значінє. На підданю Бондельцвартів покінчать ся мабуть нїмецкі кольонїяльні борби в західно-полудневій Африцї, задля яких Нїмцї принесли тільки моральних та матеріяльних жертв. Сей зворот рішив цїлий похід, що тревав більше як три роки. — Причина повстаня Бондельцвартів після бувшого ґубернатора полудневo-західної Африки Лейтвайна, лежить в самоволї нїмецкої залоги, до чого причинили ся ще расова ріжниця, юджене і полїтика вихісновуваня зі сторони Нїмцїв. Здавленє сего повстаня коштує Нїмцїв — окрім материяльних жертв — 2300 убитих нїмецких жовнїрів, між тими 189 офіцирів.

---

1) Лїнкеус.

„Чого они властиво тїшать ся?“

(З фантазий реалїста).

Переклали Теодора Безиалко.

Гурток пануючих зібрав ся раз на великі лови; по скінченю їх удали ся всї вечером до ясно осьвітленої палати на величавий пир.

При столї засїли лиш самі пануючі. Нїхто иньший не мав вступу до салї.

Підчас пиру окружали палату тисячі людий, які раз враз споглядали до ясно осьвітлених вікон. Они приглядали ся докладно тїням осіб, які переходили поперед вікна у салї; обговорювали дуже живо, до котрої високої личности ся або та тїнь належить і від часу до часу викрикували „славно“ без якої небудь очивидної причини.

Зразу, доки тревала вечера, не дуже зважали пани у салї на ті вибухи радости; але при десертї, коли замовк брязкіт начиня і тоасти, а зачала ся свобідна гутірка, звернули на се більше уваги.

Нечайно запитав оден з наймолодших суверенїв, який ще не був привик до таких окликів:

— Чого они властиво тїшать ся?

Всї погляди звернули ся на него з виразом здивованя над його наївностию.

— Но так — продовжав сей, трохи наляканий — я думаю над тим, що саме спонукує сих людий, стояти там в долинї вже більше, як дві години серед найбільшої непогоди і так часто кричати „славно“? Я гадаю, я гадаю... Се-ж мусить мати якусь причину? Они мусять тїшити ся чимсь особлившим на нас, бо-ж они роблять се добровільно! Або, або... було-б се зааранжоване? — і при сих послїдних словах присилував себе до усьміху повного зрозуміня і задокументував свій погляд на сю справу кількоразовим „Ге-ге-ге“ і штучним реготом.

— Цїлком не зааранжоване — відповів домашний суверен-господар. — Нарід почуває до нас пануючих велике привязанє і тїшить ся тим, що ми взагалї істнуємо.

У сїй хвилї донїс ся до салї знов могучий оклик радости; домашний суверен вийшов на балькон, кивнув ласкаво головою і вернув знов до салї між тим як оклики на його честь не вмовкали і зміцняли ся.

— Як бачиш, мій свояче — сказав господар до молодого князя — се є лиш любов до нашої особи.

— Сподїваємо ся, що також до наших осіб, — замітив на пів жартом оден гість-суверен.

— Безперечно, — звучала відповідь попереднього. — Пробу дуже легко зробити. При найблизшім оклику прошу ласкаво показати ся народови без мене.

На се перервано розмову і стали чекати, доки не залунає нове „славно“.

Наперед вийшов сам на балькон сей гість-суверен, якому після етикети се належало ся і кивнув ласкаво головою; в наслїдок сего оклики повтаряли ся і зміцняли ся а суверен вернув у салю повний радости.

— Се дїйстно так, як наш Високоповажаний господар говорив, — сказав він до товариства; — в дїйстности се знаменита річ! Я перебував вже часто таке, але воно тїшило мене завсїгди на ново.

Всї бажали спробувати сего і ся сцена повтаряла ся тільки разів, кілько стало пануючих; а було їх всїх десять. Коли прийшла черга на наймолодшого, сего, що поставив перше питанє, вийшов він на балькон, приймив ласкаво з гордою поставою належні йому оклики, кивнув незначно головою, і усьміхаючись з вдоволеня засїв знов до стола.

— Чудесно! Треба се признати, — сказав півголосом до себе, сїв на своє крісло і задумав ся.

По кількох хвилях скочив з крісла і сказав: — Всеж таки хотїв-би я знати, чого они властиво тїшать ся?... Мене ж не знають они зовсїм.

— Любий свояче, — промовив оден, — ти є тут гостем нашого Високого Друга і се їм вистарчає.

— Спробуймо, — запропонував оден з гостий, — спробуймо всї разом вийти і показати ся зібраному народови; я цїкавий, що то буде, як они побачать нас всїх разом. — Сю гадку принято і всї разом станули перед товпою у великих дверях балькону; ледви їх побачено залунав оглушаючий крик; мов грім розносили ся оклики „славно“ і „гурра“ з передних рядів товпи до дальших і здавало ся, що сим окликам не буде кінця. Князї кивали до товпи головою, деякі ласкаво і ввічливо, иньші приязно, а на кождий уклін з окрема відповідали одушевлені оклики. Відтак повернули всї до салї, поприсували вигідно свої крісла до стола і вели дальше перервану промову.

— Поважані братя і свояки — зачав оден з пануючих, — те все є добре і гарне, але: між киванем головою, а киванем головою є велика ріжниця! Се найлїпше пізнати, коли так, як я, обсервує ся частїйше, як киває головою уроджений суверен, а як президент републики; одно з другим не дасть ся навить порівняти!

— Чи они тїшать ся також на вид президента републики? — перервав йому бесїду молодий суверен і стягнув брови на пів сумнївно, на пів неспокійно.

— Так, тїшать ся також, але не завсїгди так як нами, лиш відповідно до настрою більше або меньше, а часами поступають навіть противно!

— Чим можна найлїпше пояснити сю ріжницю між втїхою при видї уродженого суверена а не-уродженого, — запитав иньший.

— Я гадаю, — відповів оден з найстарших князів, — сим не уродженим суверенам бракує іменно чогось, що годї здефінювати.

— В основі, — продовжав той, що зачав був говорити про ріжницї в киванях головою, — се належить власне до моєї давнїйшої замітки про киванє головою взагалї. Коли роздумую над хосенними наслїдками правильного кивненя головою, доходжу до переконаня, що ми у тім зглядї дещо занедбуємо вихованє нашої молодїжи — гадаю н а ш о ї молодїжи.

Наука укладу тїла при взаїмних представленях, при танци на двірских балях і т. д., має лиш так сказати-б домашнє значінє і наслїдки, хочу сказати, має вартість лиш для нас, між собою. Але се анї в части не є таке важне, як антітуд супроти наших підданих. Гадаю, що нам бракує таки основної науки киваня головою.

(Дальше буде.)

Галичина і Україна.

(Із Л. Н. Вістника).

Цілий рік ряд голосних і великих подій приковував до себе, разом з увагою иньших народів і країв, увагу нашої суспільности, яка від тих подій чекала рішучих змін в тяжкім положеню нашого народа — як революция в Росиї, конституцийна ера й її дальші авантури, та виборча реформа в Австриї, від котрої також надіяли ся так богато в Галичині, поки сї надії не закінчили ся вилученем українського народу з усїх добродійних впливів нових порядків і відданем на ласку давнїйших хозяїв краю. Але серед тих подій переходили і переходять, мало, або й зовсїм не притягаючи увагу ширших кругів, меньше замітні, але дуже важні й богаті далекосяглими наслїдками внутрішні переміни в відносинах ріжних частей української землї, в розміщеню й уґрупованю наших національних і культурних сил, в напрямах суспільної енерґії. На деяких сторонах сього процесу, що безпосередно дотикає Галичини й її відносин до російскої України, хочу я сим разом спинити увагу читачів.

За останних двайцять або двайцять пять лїт суспільність галицка привикла бачити й уявляти собі Галичину як духовий і культурний центр української землї, як ту духову фабрику, де виховуєть ся українська культура для цїлої соборної України. Вона привикла бачити участь українських писменників в галицких виданях. Привикла до того, що Українцї інтересували ся її полїтичним і суспільним житем, дивили ся як на свої на її національні інституциї та старали ся помагати їм морально і материяльно. Привикла до того поважаня й побожної зависти, з якими Українцї дивили ся й на ті невеличкі здобутки національної культури, народного осьвідомленя, які були осягнені на галицкім ґрунтї, й уявляли себе не инакше, як передовою, чільнїйшою частиною українського народа, яка далеко випередила ту бідну Україну російску, де так слабко стоїть українська сьвідомість, де навіть по родинах не говорять по українськи, де більша частина інтелїґенциї не важить ся навіть думати й говорити по українськи.

І з тим вязали ся живі надії на поміч ще сильнїйшу, ще дїяльнїйшу від тої України в будущині. Кождий раз, як розмах суспільної енерґії ударив ся о желїзний перстень, аким окувала галицку Україну organiczna praca польскої суспільної ерархії, — з новою силою оживали давні надії на те, що колись те, чого не може доказати Галичина своєю силою — розбити сї желїзні кайдани — розібє їх велика, многомілїонова Україна. Най лише збудить ся з тяжкого летарґу сей приспаний велетень, нехай лише злетять з нього ті кайдани, якими окували його в тім летарґу темні сили! Він потрафить постояти за себе тодї, сей трицятьмілїоновий нарід, і не тільки за себе! Чи не згадає він за Галичину, сю бідну, нещасливу Галичину, що в найтяжші часи українського лихолїття вдовиними лептами сьвітила огник національної української культури, народної сьвідомости і вказувала ним дорогу українським братям? В тій богатій людьми, засобами, капіталами Українї чи не знайдуть ся засоби на те, аби помогти галицкому селянинови вирвати ся з економічного визиску польского шляхтича і жидівского лихваря, посунути економічну й просьвітну роботу, запомогти інституциї, системою приватних шкіл переломити ворожу національним нашим інтересам правительственну систему? Адже та Україна в своїм відрожденю обома руками черпати ме з тих культурних і національних засобів, які приготовила їй Галичина; вона очивидно в першій мірі зверне ся до зібраної тут лїтератури, наукових праць, шкільних підручників, тут шукати ме інструкторів для української мови, робітників на ріжних полях національної роботи. Коли несьвідомість всеукраїньских інтересів, загрожених в Галичинї, то проста вдячність за тяжку національну працю, роблену з такими тяжкими висиленями в інтересах всеї України, зверне гадку й енерґію відродженої українськоі суспільности між иньшим також на ратоване Галичини.

Люде, що близше приглядали ся українським відносинам, задивляли ся, певно, меньше оптимістично. Вони знали, що Україна — се не зачарований королевич, який від одного слова встане повний сил і житя і одним рухом своєї булави пробудить кипуче, сильне национальне житє наоколо; що се орґанїзм тяжко ослаблений довгою хоробою, довгою деструкційною роботою сильних реактивів обезвладнений, отроєний, який тільки поволї може відзискати свої сили й активну енерґію. Сьвідомі були вони й того, що та культурна пожива, яку приготовано Українї в Галичинї, в значній части занадто сильно перейнята і в своїм змістї, і в зверхній формі та мові прикмегами старого галицького рутенства, яке все ворожо ставило ся супроти змагань до українизациї галицької мови, галицької культури і хоч під напором людей, які сьвідомо змагали все до як найтїснїйшого зближеня Галичини з Україною, посувало ся в сїм напрямі, але досить пиняво і колись стане сильно на завадї в присвоєню Українцями национально культурного галицького запасу. Не було тайною вкінци для них і те, що й на Українї поруч людий, які від перших заборон українського слова дивили ся на Галичину як на український Піемонт, як на ту всеукраїнську фабрику, де мусить вести ся национальна робота для цїлої України, до слушного часу, — були все елементи, яким сей наклін до Галичини дуже не подобав ся, які все твердо стояли на тім, що „малорускій вопросъ можетъ быть разрѣшенъ только на русской почвѣ“, в тїсній і нерозривній звязи з російським лїберальним чи якимсь иньшим рухом; в очах одних се братанне з Галичиною стягало на українсьтво небажані підозріння в офіціяльних сферах; иньші бояли ся, так би сказати, занечищення, викривлення галицькими елементами українського руху, українського елементу в Росії. Все се мусїло людей, близше обзнайомлених з українськими відносинами, настроювату скептичнїйше до тих галицько-українських перспектив.

Але дїйсність, яка розвинула ся протягом остатнього року, коли з українського велетня почали злїтати одні по одних ріжні узи, що вязали його, мабуть перейшли й найбільш песимістичні пророцтва. Українсьтво виступило на сьвіт божий таким дезорґанїзованим і ослабленим віковим занепадом, що жаль і жах мусїв пройняти кождого, а при тім не видно було зрозуміння потреби концентрації национальних сил, противно — гуртківство, атомізм, як я позволив собі назвати се в попереднїм оглядї. І специально в відносинах України до Галичини не показало ся не тільки нїяких тенденцій до тїснїйшого зближення в інтересах тої национальної концентрації, а зовсїм противне. В пресї, а ще більше по за пресою, — так що в пресї гомонїли тільки неясні відгомони того, — пішли міркування на тему, що прийшов час українським письменникам скинути з себе впливи галицької лїтератури й диктувати самим; що „галицький епізод“ в історії українсьтва має тільки історичне значінне; що зроблено на галицькім ґрунтї, має там і зістати ся, з льокальним значіннем, для ужитку Галичини; „галичанщини“ український нарід і українська суспільність не приймає, для її ужитку має бути все вироблене наново, українськими силами, на чисто українській основі, а всякий слїд галицьких впливів здіскредитує й погубить український рух в очах українських мас. Одні, настрашені сими осторогами, иньші — даючи волю давнїй власній неохотї до „галичанщини“, почали старанно уникати всього, що могло б маркувати культурно-национальну спільність російської України з галицьким житем, і хоч безперечно у переважної більшости не було при тім якогось завзятя на Галичину, але якось від разу запанував загальний тон в напрямі відокремлення, а не тїснїйшого зближення з нею.

Напрям безперечно шкідний і з становища всеукраїнського, і з специально галицького. Ріжні части великої української землї в своїм історичнім житю ішли ріжними дорогами, під впливами ріжних чужих народів, культур, правительственних систем, відмінних економічних і суспільно-полїтичних обставин, і при слабім розвою национального житя, национальної культури вони слабо відчували свою национальну однїсть, мало вносили в спільну культурно-национальну скарбницю й пасивно піддавали ся чужим впливам. Щоб вийти з сього розбитя й занепаду, який в дальшім розвою грозить нам певною национальною смертию, Українцї мусять всю енерґію вложити в те, аби відогріти национальне почутє, і з ним — почутє национальної спільности, солїдарности у ріжних частин українського народа, та сконцентрувати, можливо систематично і пляново, національні сили тих ріжних частин на спільній національній роботї, яку нам висувають біжучі події на дневний порядок. Инакше мертвіє, слабне і відпадає не тільки та частина якої звязь з цїлостию порушена, ослаблена. Слабне також і цїлість, всеукраїнський орґанїзм, через зменшенне тих сил, якими може він розпоряджати для загально-національних цїлей, і через дальше степенованне розкладової енерґії. На наших очах ледво животїє Угорська Русь, розірвавши свої, живі й сильні колись звязи з сусїдною Галичиною; подібна доля грозить Холмщинї й Підляшу, відірваним безглуздою полїтикою російської адмінїстрациї від решти українських земель, які також досї не зробили нїчого з свого боку, аби зневтралїзувати сей роздїль; безперечно, незмірно шкідно відбив ся-б на культурнім житю Буковини теперішний рух її „автохтонів“, звернений на можливе відокремленне „православної Буковини“ від „унїятської Галичини“. Але заразом такі всї роздїли задають болючі удари не тільки нашому национальному почутю, але й нашим национальним силам. І также само ослабленне звязей Галичини з Україною відбило ся-б не тільки незвичайно шкідливо на всїй будучій долї Галичини, але і для житя українського не минуло-б се без шкідних наслїдків, як би відтято Галичину від загально українського житя, чи ослаблено обопільні звязи, обмін сил і продуктів культурно-национальної роботи російської України з такою значною частиною української землї, як Галичина, при тім частиною, що визначаєть ся в теперішнїм часї житем национальним, будь що будь, найбільше розвененим, найбільше сьвідомим.

М. Грушевський.

(Конець буде).

Телеґрами „Буковини“.

Дня 29. грудня 1906.

Події в Росиї.

Петербург. (*К. Б.*) Ґенерала Іродекова іменовано ґенерал-ґубернатором Туркестану.

Лодзь. (*К. Б.*) Усї фабрики що належали до спілки фабрикантів позамикано тому, що робітники не приняли поставлених їм пропозиций. 40.000 робітників остало без занятя.

Петербург. Чутка, що правительство замкне висші научні заведеня на час виборів — безосновне. — Нарада в справі відділеня Холмскої Руси із складу привисляньского краю відбуде ся 14. грудня ст. ст. під проводом Столипіна.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 29. грудня 1906.

Редакция „Буковини“ *пошукує сталого співробітника із днем 1. січня 1907. Листовні зголошеня із поданем услівій слїд пересилати безпроволочно прямо на адресу редакциї.*

Побіда мійскої коаліциї. Вибори з Ш. кола до чернов. ради мійскої покінчили ся великою побідою коалїцийної лїсти, яка перейшла в цїлости. На 1352 голосуючих вибрано радними після обчисленя голосів, яке покінчено вчера о 3-ій год. досьвіта: А. М. Брунштайна 1086, А. Гарта 848, Е. Кампельмахера 882, Я. Кіндлера 1019, В. Коритиньского 924, Г. Ельґісера 990, І. Штехера 1103, д-ра Б. Штравхера 1099, В. Тітінґера 1069, Г. Тріхтера 1047, Н. Василька **1108** і Е. Вендера 1061 голосами. Як видно найбільше голосів добув пос. Н. Василько, хоч як проти него розщибались грошолупи, які за те при виборі, що ішов в сали серед дуже бурливих сцен, яких героєм був особливо пос. Т. Ончул, збирали на свої плечі зовсїм не привітні признаня своїх горожан. Кандидати меньшости Т. Ончул (428 гол.), Е. Папст (403 гол), М. Пікер (320 гол.) і А. Вальштайн (575 гол.) перепали; попри них дістали по два голоси ще відомі фіґури з чернов. бруку як Сьвйонтковский і Кіцак. До побіди офіцияльної лїсти причинились головно виборцї рускі, які солїдарно голосували на цїлу лїсту без нїяких щеркувань, чим добули загальне признане для себе й карности руского міщаньства. Із Русинів засїдав в комісиї ем. почт. ур. Н. Григорович.

Справи українських катедр. Помало спадають пута, які важко тяжіли на українськім слові, незабаром залунає воно із унїверзитетскої катедри, і то мабуть в перве на унїверзитетї в Харкові. Перед кількома днями заявив проф. унїв. п. Сумцов, що з осїнею 1907. року буде читати курс історії української народної лїтератури мовою українською. Зноваж проф. Халяньский читати ме укр. диалектольоґію. Се великий початок, який витає щиро цїла Україна.

Ориґінальний слуга серетскої Теміди. Дивні дїла дїють ся у нас нераз по урядах а особливо провінціональних, де мабуть не доходить інструкциї про тактовне і ввічливе поведене із партиями, не кажучи вже про такі яркі конфлїкти із законностю, як отсе описує нам зовсїм достовірна особа із Серетщини: Оден ученик народної школи в Каменцї вкрав ключ з дверий будинку шкільного і сховав его дома. Дня 6. грудня с. р. вислїдив учитель Князький виновника і припадково довідав ся від него й про те, що він, его брат і тато попідрубували 66 щеп у шкільнім огородї. Місцева жандармерия розслїдила сю справу докладно при участи богатьох сьвідків і донесла о тім ц. к. судови повітовому в Серетї. Дня 18. грудня с. р. розбирано се дїло в згаданім судї, а в тій справі покликано між иньшим і надучителя Гаврищука і учит. Князького за сьвідків. Судова саля була наповнена людьми з поміж інтелїґенциї й селян, яким припало бачити мабуть нечуване де инде поведене слуги справедливости. Ось п. судия др. Мілян Дерер, ся „ausgezeichnete Kraft von Westen“, списавши неправдиві зізнаня виновників до протоколу, звернув ся до сьвідка уч. Князького із такими виводами, виголошеними в тонї зовсїм невідповіднім повазї суду: „Я знаю Вас, учителїв; я також був учеником, тож і знаю, що то виводять ті учителї“!?.. Колиж сьвідок уч. Князький заявив, що свої зізнаня подасть до протоколу під присягою, тодї п. Дерер став водити перевернеными очима мов не при собі та знов розкричав ся: „Я не зважаю на Вашу присягу; недавно присягав тут один сьвященик і все таки говорив неправду. Опісля я ловідав ся, що той сьвященик присяг фалшиво й ошукав суд; однак я не роблю з того ужитку“... Присутні здивували ся. Уч. Князький оповідав дальше, та п. Дерер почав знов своє: „Яким правом і як то Ви сьміли дошукувати за краденим ключем та за щепами?.. Ви не сьмієте сего робити!.. Чи Ви полїцай або жандарм?.. Таж красти вільно, треба лише старати ся, щоби не зловили“... (!!) Присутні здивували ся ще більше. Колиж сьвідки казали, що зізнаня виновників неправдиві, тодї він заявив рішучо: „Я не маю жадної причини на те, щоб їм не вірити“!?.. Позаяк до протоколу не списано всїх зізнань, а уч. Князький вагав ся підписувати протокол, то п. Дерер почав грозити: „Менї однаково, чи Ви підпишете протокол, чи нї, а я зараз увязню Вас! Я онодї засудив одного учителя з Тереблячої на 10 корон кари“... Отсе поведене п. Дерера є надто характеристичне, щоб його треба ще окремо коментувати. Ми тільки позволяємо собі запитати ся ком-

петентних властий, чи таке поведене як сего пана годить ся із гідностию судейского стану та чи можна мати довіре до суду, коли в нїм урядує такий учитель пошанованя законів і тактовного поведеня супроти сторін, як др. Дерер... Можеб йому „свише“ пригадано, що Серет не в ґубернії самодержавної Росиї, але в конституцийній Австриї, де не обовязує також славетна пруска справедливість. — *Наочний сьвідок.*

Краєва торговля. Наша домашна індустрия видає досить богато продуктів, але задля браку відповідного посередництва збуває ся їх по мінїмальних цїнах, або взагалї не виносить ся їх на торг. Коли зважити, що в нас є вже школи промислові як: кошикарска в Сторожинци, жировницка в Вижници, ткацка і столярска в Чернівцях та школа для деревляних виробів у Кімполюнґу, а до сего вчислити треба ще велике число приватних осіб, що займають ся ткацтвом і т. д, то пізнаємо, що наш краєвий промисл міг би піднести ся до високої степени, колиб продуцентам пішло ся на руку. Краєвий видїл рішив в коротцї заснувати краєву торговлю з пермаментною виставою краєвих виробів. В торговли буде ся брати всякі вироби в коміс (за малим опустом, призначеним на частне покрите видатків адмінїстрацийних) і частину вартости продуктів буде виплачувати ся продуцентам на перед, так що краєві вироби узнають скорший збуток і ширше розповсюднене а тим піддержить ся і краєву індустрию. Близших інформаций мож засягнути у краєвій палатї в бюрі краєвого концепіста Кешмана, де приймає ся і всякі зголошеня.

Австрийскі курцї скурили 1905 року 353 q тютюну за 234 міл. корон, так що припадає на одну голову 18·3 корон. В тім роцї скурено 1190 міл. циґар за 78 міл. корон і то: 475 міл. штук „Ausländer“, 190 міл. „Puortorico“, 168 міл. „Cuba“, 161 міл. „Virginia“ і т. д. Між цеґаретами займає перше місце „Sport“ (1820 міль. штук), потім „Drama“ (1228 міль. штук); всього скурено 3824 мілїонів штук циґарет за 62 мілїони корон. Число скурених імпортованих циґар виносить 17 міл. у вартости 983.000 корон. Табаки продано того року за 4 міл. кор. Найбільше курило ся в Сольногородї, де на голову припадало 2·03 кґ. тютюну. Потім йде Тироль (2·02), Істрия (1·79), Корунтанїя (1·79), Дол. Австрия (1·7 кґ.) і т. д. Найменьше продало ся тютюну в Галичинї та Буковинї. Найдорозше курить Дол. Австрия, де на голову припадає 17·8 кор. за тютюн; потім йде Істрия (11·6), Сольногород (10·6) і т. д. Консум циґар зменьшив ся, а циґарет збільшив ся. Року 1875 припадало на одну голову 49·7 скурених циґар а 2·3 циґарет а 1905 року вже лиш 44·3 штук циґар 145·5 циґарет. Рівнож дохід із тютюну зріс, бо року 1875 припадало на голову 5·6 корон а 1905 року вже 7·3 кор. — Того року продавало ся тютюн в 669.671 публичних трафіках.

Обманьство на великі розміри. Дирекция мійскої Каси ощадности в Будапештї подає до відомости, що недавно тому вислала до Відня до якогось готелю під адресою якогось властителя більшої посїлости, 96.000 К з его гроший, зложених в Касї, в сумі пів мілїона корон. Гроші ті не застали вже того властителя у Відни і вернули назад до каси. Небавком опісля наспіло від того пана письмо з повідомленем, що отвирає якомусь Міллерови, з котрим зробив якийсь інтерес, кредит до висоти 300.000 К. Рівночасно наспіло письмо від того Міллера, що не буде поки що користати з того кредиту, але застерігає собі право користати з него пізнїйше. В листопадї і грудни відобрав той Міллер дїйсно тоту суму. Коли однак пізнїйше той властитель більшої посїлости явив ся в касї, показало ся по его виясненях, що не уповажняв нїкого відбирати гроші. Дирекция припускає, що обманьства того допустив ся урядник каси Ворлїчек, відправлений зі служби і що виновник перебуває у Відни. Із Пресбурґу телеґрафують тепер, що в Штайнманґер арештовано обманцїв в особі підозріваного Ворлїчекм і його компліца Дебреші. В них найдено 36.000 К, а в помешканю Ворлїчека, який мешкав в свого батька, урядника в архикнязя Фридриха, найдено ще 24.000 К і асиґнацию із віденьского кредитового інституту на 130.000 К. Підозрівають, що Ворлїчек має ще иньших спілників, за якими полїция пошукує.

Почта любови без дрота. Марконї анї не сподївав ся того, як се стало ся в Парижи. Пять кільометрів дїлило два серця залюблених і заручених. То віддалене не дозволило їм часто сходити ся. Але він був інжинїром і розумів ся на конструкциї телеґрафу без дрота. На бальконї свого мешканя устроїв одну стацию, а на даху дому своєї любки другу. Рано, в полудне і вечером йшли воздухом електричні филї, повні любовних слів і зітхань. Але залюблені не увзглядняли в своїх обчисленях... правительства. Урядники стациї бездротного телеґрафу на вежі Айфля замітили ту конкуренцию, а „відбирач“ тої стациї з точностию бюрократа записував розмову залюблених. Одного дня в обох приватних стациях бездротного телеґрафу явили ся рівночасно урядники з вежі Айфля і сконфіскували оба апарати. Вроджена однак Парижанам ґалянтерия охоронила виноватих від карної одвічальности за те, впрочім невинне надуживане державного монополю. Полїция вдоволила ся удїленем їм напімненя.

Плата російских чиновників є далеко висша чим по иньших державах, приміром: варшавский ґенерал-ґубернатор дістає 53.790 рублїв річно, виленьский 24.000 руб.; степний 24.695 р.; туркестаньский 29.532 р.; іркутский 26.000 р.; петербурский градоначальник 13.5000 р. річно, его помічник 6500 р.; начальник канцеляриї градоначальника 4000 р.; брандмайор 5000 р.; головний командир кронштатского порту 14.650 р.; намісник Кавказу 55.066 рублїв. Як вводить ся военне і иньші положеня то плата побільшує ся.

Оживлене серця через масаж. Масажа серця знана вже від довшого часу. Лїкарі знають всякі средства, щоб оживити серце, яке нараз перестане бити ся. Однакож бувають случаї, що всї такі средства остають без успіху. Оден австралїйский медичний журнал доносить про такий випадок. На якійсь женщинї мало ся перевести операцию і з тої причини захльороформувало ся єї. Нараз серце пацієнтки перестало бити ся і всї способи оживленя не мали успіху. Тодї рішили ся лїкарі на масажу серця. Під лївими ребрами прорізано отвір, через який тримало ся одною рукою серце, а другою рукою масувало ся з верха. По короткім часї серце почало знова бити ся і пацієнтка видержала операцию.

Конець романтики. Чотири роки минуло, як жінка саксоньского наслїдника престола, а тепер саксоньского короля, Люїза, втїкла з домовим учителем Жіроном, а рівночасно її брат, австрийский архикнязь Сальватор утїк зі співачкою Адамовичівною та ожинив ся з нею в Швайцариї. Як звісно, зрік ся він військового становища та архикняжого титулу і прибравши імя Леопольда Вельфлїнґа осїв як звичайний горожанин в місцевости Цуґ під Ціріхом. Тут придбав собі велику популярність. Від двох лїт ходив як надзвичайний слухач на полїтехнїку і звернув на себе увагу своїми математичними працями. Тепер наспіла вість, що Леопольд Вельфлїнґ покидає місцевість Цуґ, бо розводить ся з жінкою. В послїдних часах жалував ся на своє пожите з нею, бо мала показати ся людиною дуже не інтелїґентною. З трудом навчив її писати, бо взагалї не хотїла вчити ся, щоб придбати собі сяке-таке образоване. В останнїх часах стала ся фанатичною приклонницею веґетарияньзму та ісповідницею секти „Naturmensch-ів, що виступає в кантонї Аксона. Свому чоловікови не хотїла нїколи давати мясних страв і хотїла его приневолити, щоби вписав ся також до секти „Naturmensch ів“. З тої причини Вельфлїнґ покинув Цуґ і удав ся до Женеви до свого адвоката, щоб поробити розводові заходи. Адамовичівна є, як звісно донькою почтового урядника з Оломуца. Архикнязь пізнав її як касиєрку в каварни, а за те, що оженив ся з нею, заборонено єму вертати до Австриї та виключено з цїсарскої родини. Одержав з цїсарского скарбу значнїйшу суму й річну ренту в квотї 72.000 корон. — Конець романтики его сестри Люїзи звісний, Жірон покинув її зараз по утечі, а недавно оженив ся з иньшою в Брукселї. Тимчасом архикнягиня, що прибрала імя ґр. Монтіньозо, маючи поворот до Саксонії й Австриї заборонений, скитає ся самотна за границею. І Вельфлїнґ запевнює тепер, що не буде жити зі своєю жінкою.

Оповістки, іменованя і т. п.

Із шкіл середних. Рішенем із дня 22. грудня с. р. надав цїсар VI. ранґу директорови II. ґімназиї в Чернівцях Корнилови Козакови і директорови гр.-прав. реальної школи в Чернівцях Константинови Мандичевскому.

Стипендиї. Краєве правительство надало дві опорожнені стипендиї ім. Франца Йосифа по 210 К. в рік, призначені для Русинів студентів черновецкого унїверзитету студ. прав Осипови Суховерскому і студ. філь. Сьвятославови Лакустї.

Із кругів ветеринарских. Краєвий президент іменував ц. к. повітового ветеринара Сальмана Маєра в Кіцмани повітовим надветеринарем.

Іменованя в фін. дирекциї. Цлових официялів Франца Лїбша і Евгена Малїкевича іменовано цловими ревідентами, а цлових асистентів Йосифа Шварценталя і Кароля Куневича цловими официялами.

Із кругів судових. Президент висшого краєвого суду іменував авскультантами: Оскара Джосана, Йогана Негера, Вальдемара Гопа (всї три в Чернівцях) а Йосифа Кравса в Сучаві.

Оповістка. В понедїлок дня 31. грудня с. м. о годинї 7 ій вечером відбуде ся в комнатах читальнї „Народного Дому“ в Чернівцях лїцитация ґазет на рік 1907. — *Комітет читальнї.*

Нарада над виборами до черн. ради громадскої відбуде ся у вівторок дня 1. н. ст. січня 1907 о 6 г. веч. в комнатах „Нар. Дому“. Всїх виб.-Русинів з II. кляси просимо точно явити ся, бо справи дуже важні. — *Виборчий Комітет.*

Засїданє Старшини „Союза Січий на Буковинї“ відбуде ся в середу дня 2. грудня 1906 в „Народнім Домі“ о годинї 6-ій вечером. На дневнім порядку стоять преважні справи, то ж можна надїятись, що на засїданю крім членів старшини вибраних Головною Радою, явить ся як найбільше тов. кошових із краю. Справа будучности і оживленя наших „Січий“ вимагає сего конечно! — *Єр. Пігуляк*, головн. атаман. *Яр. Весоловский*, головн. осавул.

Краєва каса. Із 1. січнем 1907 входить в житє краєва каса, яка перебирає всї касові аґенди, що належали до тепер до ц. к. краєвого уряду для плат і до канцеляриї дирекциї видїлу краєвого. Краєва каса поміщена в партері краєвої палати і має такі урядові години: В будні дни від 9-ої до пів до 1-ої години, а в сьвята від 9-ої до 11-ої год. В недїлї каса заперта, з виїмком недїль, що припадають на 1., 2. або послїдного дня місяця; в сї недїлї урядує ся в касї як в дни робітнї.

Подяка. Почуваємо ся до милого обовязку зложити прилюдну подяку В. П. Добр. Кадайскій, за щедрий даток 10 К на нашу першу руску „Захоронку“ на Буковинї та за ласкаву обіцянку давати на будуче рік річно по 40 К на удержане сеї захоронки. — За видїл тов. Мироносиць: *Иосифа Луцка, Олена Пігулякова.*

Щиру подяку складає отсим заряд школи в Розтоках вп. панам, що явились на представленю „Подорож сьв. Миколая“, відограним тут шкільною молодїжию вечером, дня 18. грудня 1906, і зложили вільні датки для бідних шкільних дїтий а то: о. Козарищук 4 К, о. М. Козак з Мариничів 10 К, надуч. Шлемко 4 К, упр. Ілюк 2 К, о. Романовский з Барвінкова 2 К, уч. Никифорян 2 К, вахтм. жанд. Литвинович 5 К, д. Костащук 2 К, д. Кантимір 2 К, д. Вайсельберґ 2 К, надуч. Заяць 1 К, д. Малярчук 1 К, д. Дайчер 1 К, А. Матіяс нач. гр. 2 К, Ів. Томяк Д. 1 К, місцева жандармерия 4 К, місцеве учительство 5 К, Г. Бечка 1 К, А. Петрюк 1 К, Т. Томек 1 К а від місцевих мешканцїв 27 К 60 с. Разом 80 К 60 сот. Сердечне спасибі! — Заряд школи в Розтоках: *Стефан Зота*, надучитель.

Із штуки і лїтератури.

В справі виданя Воробкевичових муз. творів. Щоби почтити память покійного композитора і поета буковиньского Ізидора Воробкевича і спопуляризувати бодай якусь малу частину его найкрасших музичних творів, видало „Видавництво музичне Станиславівского Бояна“ его найкрасших 12 пісень на хор мужеский до слів Тараса Шевченка. На днях розіслало „Видавництво музичне“ сей випуск між духовних і до деяких сьвітских людий на Буковинї, в кількох сотках примірників, надїючись — цїлком справедливо — що особливо посеред буковиньского духовеньства, котрому був покійний лично знаний, найдуть его твори покуп. На жаль — видимо, що склалось цїлком противно. З кількох соток розісланих примірників звернено нам до тепер майже всї, а звертали передовсїм Всеч. отцї духовні. Не дивує нас, що звертали нам перекиньчики і люди, котрі не відчувають пошани для буковиньского правдиво-руского композитора і поета, але дивує нас, що звертають нам найщирші сьвященики-Русини, котрим покійник був лично з его дїяльности знаний. Сумне се, але правдиве! Наше „Видавництво музичне“ не шукає зарібку, а лише покритя коштів, щоби могло видавати дальші твори музичні наших померших і жиючих композиторів і показати сьвіту нашу музику. На покрите сего виданя числили ми на буковиньску Русь; тому гадаємо, що бодай сьвітска інтелїґенция не відкаже нам своєї помочи. Тому звертає ся се у нас одиноке „Видавництво музичне“ до буковиньскої Руси а передовсїм до П. Т. учителїв, котрим висилаємо рівночасно 22. випуск, з просьбою, щоби висланого випуску нам не звертали, а схотїли ласкаво его приняти або постарати ся продати поміж своїми знакомими і товаришами а належитість нам надіслати. Один або два примірники спродати не справить нїкому великої трудности а зробить ся в сей спосіб правдиво патріотичне дїло, бо дасть ся нам спроможність спопуляризувати твори Ізидора Воробкевича, що буде найтревалїйшим памятником для покійного композитора-поета. Всї письма, замовленя і належитости, просимо надсилати лише на адресу п. Евгена Якубовича ц. к. учителя заведеня карного в Станиславові. — За „Видавництво музичне Станиславівского Бояна“: *Денис Січиньский*, артист. редактор. *Евген Якубович*, адмінїстратор.

Лїтературно-науковий Вістник кн. XII. за грудень 1906 р. Зміст: Мих. Грушевський: До наших читачів в Галичинї. — Тарас Шевченко: Новознайдені твори: I. Сова. II. Дївочі ночі. III. Маленькій Марянї. IV. Три лїта. — Ол. Галичанка: Море. — П. Капельгородський: Сучасна українська мельодія. — М—а: Зі споминів семинаристики. — Ол. Радченко: З перед року. — Олекса Марітчак: Славний лицар. — Ів. Франко: Стара Русь VI. — Павло Барвінський: Адвокат Маренич. — Іван Франко: З нових сьпівомовок. — Невідомий: Гроші. — Петро Карманський: З поезій, I—V. — Мирослав Гаврилів: Нерви і душа (конець). — Марія Юльченко-Здановска: Правда. — Авґуст Стріндберґ: Гей же до сонця! — Сильвестер Яричевський. Широкий шлях. — Олекса Іванчук: Із ниви нашого шкільництва. — Едґар А. По: Тиша. — Наукові листки: IX. Де що про сьв. Експедіта, под. І. Франко. — М. Грушевський: З біжучої хвилї: Галичина і Україна. — Бібліоґрафія. — Дискусия. — Книжки надіслані до редакциї. — Із новим роком буде Лїт. Н. Вістник печатати ся вже в Київі; окрім редакциї у Львові буде єї віддїл у Київі, що будуть дбати одна про специяльно галицькі а друга українські льокальні справи. Головні причини сеї зміни виложено в окремій статї проф. Грушевського, яку перепечатуємо на другім місци, хоч не без впливу було тут і те, що за укр. виданя в Австриї бере Росия безправно дуже високе мито. Адмінїстрация Лїт. Н. Вістника остає у Львові так само як і досї; також і умови предплати остають не змінені (16 кор. в рік).

Цїна оголошень за одноразове їх поміщене: Цїла сторона 80 К., 1/3 сторони 60 К., 1/2 стор. 40 К., 1/4 стор. 20 К., 1/8 сторони 10 К., 1/16 сторони 5 К., 1/32 сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після обему місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕНЯ. За рубрики: Надіслане і Оголошеня редакция не відповідає.

При кількоразових або при річних замовленях, значний опуст. **Дрібні Оголошеня** малим друком (petit), числить ся по 4 с. від слова. Належитостий за анонси марками почтовими не принимає ся.

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТІНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівцї, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

Склад ц. к. надвірних фабрик

Товарів обувяних А. Чапек, Відень, П. Л. Попер, Хрудім.
Капелюхів: І. Генрик Іта, Відень, Осип Піхлер і Сини, Ґрац.
Товарів з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і Спілки, Відень.

Поручаю Вп. П. Т. Публицї товари на різдвяні і новорічні подарунки в дуже великім виборі, та мимо того що все і всюди подорожіло, продаю їх по звичайних цїнах.

Артикули бронзові, альбоми, ташки дамскі, рукавички, Manicure до шитя, підставки на листи, табакерки, тютюнярки, ґарнїтури до куреня, до писаня, касети, бонбонярки, перфуми, мила, спинки до маншетів, шпильки до волося і ріжне.

Артикули до подорожи. нецесарія, ташки, жіночі куфри до пакованя, подорожи і валїзи, специяльні куфри Mädler-а з Липска, до пуделка на капелюхи, пледи, коци (Kamelhaar) анґлїйскі пледи для пань і панів і т. и.

Парфуми, мила і щітки: Найлїпші вироби з фабрик Roger & Gallet, Gustav Löhse, Ideal Hubigaux L. I. Piwer Paris, щіточки до волося, зубів і річий.

Краватки і біле. Правдиві анґлїйскі краватки, кождого місяця новий фасон. Найсолїднїйше біле мужеске під ґаранциєю, біле систему Dr-a Laman-a і и. Ковнярики, маншети, хусточки, шельки і підвязки до паньчох.

Ковняри футряні і зарукавки перскі, з куни, лиса, бобра. дикого кота і т. п. для пань і панночок. Шапки перскі, баранкові, Гімаляя, як також ріжні суконні для панів і хлопцїв.

Товари паньчохові і вовняні. Правдиве біле Єґера, др. Лямана спідня убор, правдиве біле з вовни верблюда, огрівачі черева, колїн, пульсів і грудий, вовняні камізельки для пань і панів, паньчохи, камаші і чепцї.

Черевики правдиві Box, Chevreaux, лякерки, Klir-Hid, Puch, з шкіряними або лякерованими обкладами, з плїшовим футрованєм, або без того, для пань, панів, панночок, хлопцїв і дїтий.

Чоботи з холєвами з Boxcalf суконні, для панів і хлопцїв. Обув домова ріжнородна.

Рукавички: нитяні, шкіркові фотровані і гладкі, Glacé з Chair і шовку для пань, панів і дїтий. Найлїпші вироби.

Кальоші правдиві російскі, шведскі, американьскі і черевики ∺о снїгу.

Капелюхи найлїпші плїшові, з льодену, фільцові, тверді або мягкі, найновійшого фасону. Цилїндри і кляки.

Артикули до польованя. Стрільби, револьвери. пістолї і всякого рода амунїция. Торби стрілецкі, камаші і коци.

Конфекция дїточа. Плащі, убраня, капузи, капелюхи, шапки, рукавицї, зарукавки і т. п.

Льорнети, побільшаючі шкла, найлїпші францускі фабрикати.

Робітня кравецка

Андрія Городиского

Чернівцї, ул. Семигородска ч. 1. в подвірю на право

принимає

замовленя на ріжнородну мужеску ґардеробу.

Виконує також **уніформи** для п. п. **урядників,** точно скоро і дешево.

154 1—1

Склад тукраєвих і заграничних „Шампанів“.

Всїлякі делїкатеси,

овочі полудневі, консерви, тукраєві і заграничні **паштети** також ріжні **чаї в оригінальних** і власних пакетах, найлїпші

коняки лїкери і ріжні сорти руму „Ямайка“

поручає найдешевше

СТЕФАНҐАЇНА

склад товарів корінних, делїкатесів і винярня

Чернівцї, Ринок 10. 114 14—15

Правдиві російскі самовари.

Товари з хіньского срібла фірми Christoffle.

Самостійна продаж „Vöslau-ских“ вин Шлюмберґера.

ДУРНИЧКА

а як не вірите пересьвідчіть ся.

Ґрунт з хатою (три фальчі найлїпшого поля на Буковинї). Доказ: 3 фальчі поля, 30 корцїв зерна. Ґрунт той лежить так спосібно в долинї, що не треба его нїколи гноїти, бо гній з иньших ґрунтів спадає на него. Він гноїть ся майже сам дурничкою. Не шкодить ему анї посуха анї слота. На нїм є все уроджай.

Близших условин удїлить „Редакция Буковини“ в Чернівцях, ул. Петровича ч. 2. або В. Ч. posterestante Давидени, Буковина. 144 5—5

Цїлком відновлена і вповнї асортована

ТОРГОВЛЯ ТОВАРІВ КОРІННИХ І КОМНАТА ДО СЬНІДАНЬ

149 (4—8)

ІГНАТІЯ ВЛАСЮКА

Чернівцї, ул. Паньска ч. 35,

поручає **НА СЬВЯТА** поручає

цукор, каву, чеколяду і чай. Риж, саґо, ріжні макарони, гриби, муку, смалець, фіґі, повила, муштарду, ріжнородні сири і бриндзю. Бобкове листє, шафран, гвоздики, родзинки, міґдали і т. п. — Найлїпші лїкери, рум Ямайка і иньші, горівки, пиво, оливу, оцет, оселедцї, сардинки, кавяр і ріжні вина.

Сьвічки, кадило, віск і сьвічочки на деревце. Ріжні артикули для домашного ужитку.

Замовленя з провінциї виконують ся сейчас.

Товари сьвіжі — услуга скора і точна.

ШМІД і ФОНТІН

гуртова і часткова торговля фарб, материялів і дроґериї

ЧЕРНІВЦЇ

Централька: ул. Головна 12, філїялки: І. Головна 2. II. Ф. Ґлязер, Ратушева 19.

„ПІД ЧОРНИМ ПСОМ“

Склад материялів, дроґерий і хемікалїй. — Тукраєві і заграничні тоалетові мила і перфуми, олїйки, і вода на волосе, вода кольоньска, паста на зуби, порошок до зубів і краски, до фарбованя волося. — Вата до затиканя шпар у вікнах, кіт і ґіпс. — Хірурґічні товари і бандажі. — Губки до купелї і тоалети, рукавички до митя, мішочки до шурованя, щіточки до зубів і нїгтів і т. п. — Фотоґрафічні прибори. — Рекві зита до ручної різби пилкою. — Бронзові фарби, золота, срібна і иньша, у плинї і в порошку. Чорнило, ляк, штучні фарби, утенсілїя до мальованя і рисованя.

Найкрасші оливи до їди, правдивий Рецера винний оцет есенция оцтова, коріне всякого рода, порошки до печива, чищені поташі, гірка сіль, ріжні соли, алькержес, рожаний олїй, цитриковий квас, камінно-винний натрон подвійно узгляним квасом. — Правд. рум Ямайка, францускі і угорскі коняки і вино Маляґа. — Правдивий російский чай братів К. і С. Поповів у Москві. — Лїкери з фабрики Ад. Френкля і Синів в Бялій-Нестля мучка для дїтий, Кнора вівсяна мука, Лемеріха мясний пептон, Ван-Гоутена какао, найлїпша чоколяда, Лїбіґа мясний екстракт, Гоффа солодові препарати. — Пастілї Воденера і Емзера, Айбіша солодке деревце сальмякові бомбони, солодкі пастілї і цибулькові бонбони. — Найлїпші мила, фарбка, крохмаль, шкури до вішаня біля, специяльне чорнило до значеня біля. — Знамениті сьвічки стеаринові, ліхтарі, олива до паленя під ґаранциєю за чистоту. — Фарби до крашеня материй і пер, фарби кремові до фіранок, політура до меблїв, паста до чищеня плям, масть до консервованя шкіряних виробів і помада до чищеня металїв. — Средства десінфекцийні і кадила. — Оливи машикові, технїчні товари з ґуми, плити асбестові, диктура і ріжні артикули непромакальні. — Цемент, камінне вуглє, тер до дерева, карболїнеум, Дра Церенерса Антімерулїон Квізди ветеринарні препарати. — Склад Пістора антибактерини. — Анґлїйскі і тукраєві, ляки до підлоги, пензлї, щітки бронзи і т. і т. п. Всїляки артикули для лякерників, малярів, стельмахів, малярів покоєвих, столярів, токарів, фотоґрафів, робітників матальних і золотників.

186 9—10

Замовленя з провінций висилає ся скоро і солїдно. На всякі запитаня охотно відповідає ся.

Важне для управителїв шкіл.

Намість друксорти

„Jahresausweis“

краєва Рада шкільна припоручила виготовити нову друксорту

„FRAGEBOGEN“

яку можна вже тепер набувати в друкарни „Рускої Ради“ (Чернівцї, ул. Петровича ч. 2) по цїнї

6 сотиків за аркуш.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складї

Книги і друки для Кас райфайзеньских.

До Америки

з Галичини і Буковини

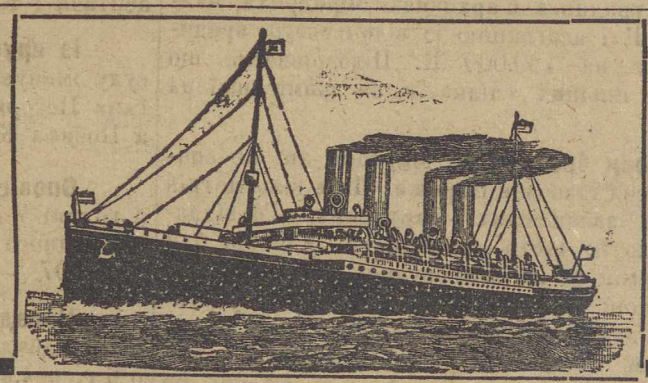

Що **вівтірка** відходять з Бремен до **Нового-Йорку** славні поспішні цїсарскі кораблї як: Kaiser Wilhelm d. Grosse, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm; подорож тими кораблями треває лише **5 днїв.**

Що **суботи** двошрубові почтові кораб. з Бремен до **Нов.-Йорку.**

Що **четверга** двошруб. почтові кораб. з Бремен до **Бальтіморе.**

2 рази на місяць двошрубові почтові кораблї з Бремен до **Ґальвестону** (Тексас) Арґентини, Бразилії і т. д. 96 23—30

На кожде запитанє відповідає оборотно і безплатно одинока руско-ческа фірма

КАРЕШ і СТОЦКИЙ Bremen, Bahnhofstr. 29.

Хто переїзджає з нашою шіфкартою через границю, не підлягає контролї на прускій границї.

СВІЙ ДО СВОГО!

Свій до свого! **Свій до свого!**

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає: Віктор Строїч

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.